

Nederlandstalige tuchtraad van beroep voor advocaten
Eerste kamer

Openbare zitting van 13 juni 2017

Dossiernummer TB-0168-2016

In de zaak van:

mr. X,
advocaat te ...,

hebbende als raadsman mr. Y,
advocaat te ...,

spreekt de Nederlandstalige tuchtraad van beroep voor advocaten de volgende beslissing uit:

1. ***De procedure***

1. Met een aangetekende brief van 9 november 2016 heeft mr. X hoger beroep ingesteld tegen de beslissing van 27 oktober 2016 van de tuchtraad voor advocaten van de ordes van het rechtsgebied van het hof van beroep te Antwerpen (TAA/STO/0270/2016).

2. De tuchtraad legde aan mr. X een schorsing van drie maanden op met uitstel gedurende een termijn van drie jaar.

3. Aan mr. X werden volgende feiten ten laste gelegd:

Artikel 456 Ger. W., met name:

“De beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep ten grondslag liggen”;

Art. 429 Ger. W., met name:

“Ik zweer getrouwheid aan de Koning, gehoorzaamheid aan de grondwet en aan de wetten van het Belgische volk, dat ik niet zal afwijken van de eerbied aan het gerecht en de openbare overheid verschuldigd, en geen zaak zal aanraden of verdedigingen die ik naar eer en geweten niet geloof rechtvaardig te zijn.”

Artikel I.1.1. van de codex deontologie voor advocaten, met name:

De advocaat oefent zijn beroep op deskundige wijze uit met eerbied van het beroepsgeheim, van de essentiële plichten van onafhankelijkheid en partijdigheid, en met het vermijden van belangenconflicten. Hij eerbiedigt de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid, die aan het beroep ten grondslag liggen.

4. Overeenkomstig art. 457 *bis* Ger.W. wordt voor de rechtspleging de Nederlandse taal gebruikt.

5. De beslissing van de tuchtraad werd op 28 oktober 2016 ter kennis van mr. X gebracht.

Het hoger beroep is ontvankelijk. Het werd tijdig en naar de vorm regelmatig ingesteld.

2. De beoordeling

6. Aan het opstarten van het dossier ligt volgend gegeven ten grondslag:

“In het kader van voornoemd gerechtelijk onderzoek werd Mr. X verhoord door het CDBC – Financiële Fraude.

Tijdens het verhoor van Mr. X en haar confrontatie heeft Mr. X bekend dat zij, in het kader van de behandeling van verschillende dossiers voor de heer B, o.a. op 28 september 2011, gesproken heeft met mevrouw M, alwaar Mr. X allusie maakte op een som van 10.000 euro, waarbij Mr. X uitdrukkelijk heeft bekend minstens de schijn te hebben gewekt dat dit bedrag moest betaald worden om magistraten om te kopen.

Tijdens de verhoren en confrontaties heeft Mr. X betrokkenen in de vaan gelaten dat magistraten omkoopbaar zijn en dat zij als advocaat hiertoe kon bijdragen, waarbij een betaling van 10.000 euro vooropgesteld werd.

Mr. X beweerde dat dit enkel door haar werd verricht om haar ereloon te kunnen recupereren.

7. Tegen de beslissing van de tuchtraad voert mr. X de volgende middelen aan (samengevat):

1° de tuchtvervolging is niet ontvankelijk.

- de tuchtvervolging steunt op ondervragingen die werden uitgevoerd met schending van artikel 6, par. 3c EVRM en de Salduzreglementering,

- de tuchtvervolging steunt op een niet-regelmatig verkregen bewijsmiddel en met name een nietige geluidsopname. Deze opname:

- werd bekomen met schending van art. 314*bis* Sw. waardoor alle stukken (Processen verbaal) die daarop steunen ook nietig zijn,

- werd bekomen met schending van het recht op privacy van mr. X zoals beschermd door art. 8 EVRM,
- werd bekomen met schending van het beroepsgeheim van de advocaat waartoe ook derden gehouden zijn,
- werd uitgelokt.

2° de tuchtvervolging is ongegrond. Er is geen (strafrechtelijk) betoogd handelen wat iedere tuchtrechtelijke vervolging uitsluit.

3° ondergeschikt wordt de eenvoudige schuldigverklaring of minstens een mildere tuchtsanctie gevraagd.

2.1 *Over de ontvankelijkheid van de tuchtvervolging*

8. De tuchtraad van beroep stelt vast dat mr. X de niet-ontvankelijkheid van de tuchtvervolging alleen steunt op door haar beweerde onregelmatigheden van het strafonderzoek en de strafvordering, en op het gegeven dat een tuchtvervolging niet kan steunen op feiten die onregelmatig bewezen zijn. Zij steunt zich niet op onregelmatigheden begaan tijdens de tuchtprocedure zelf.

Het loutere feit dat de tuchtprocedure steunt op feiten die zouden zijn bekomen uit een geluidsopname of uit strafrechtelijke processen-verbaal, of meer algemeen uit een strafonderzoek dat onregelmatig, nietig en/of niet-ontvankelijk zou zijn, maakt de tuchtprocedure op zich niet onregelmatig, nietig of niet-ontvankelijk. De gegevens uit het strafdossier maken deel uit van het tuchtdossier als mogelijk bewijs van de feiten waarvoor de tuchtvervolging werd ingesteld. Het bewijs van de feiten raakt de grond van de zaak. Indien moet geoordeeld worden dat dit bewijs niet rechtsgeldig is, en er geen ander bewijs voorhanden is, zal de tuchtvervolging ongegrond zijn. De ontvankelijkheid ervan blijft echter onverlet.

9. Mr. X houdt voor dat strafrechtelijk reeds werd geoordeeld dat het strafonderzoek diverse nietigheden bevat ten gevolge waarvan zij strafrechtelijk vrijuit is gegaan en dat, bijgevolg, die nietigheden en dit vrijuit gaan ook doorwerken in de tuchtrechtelijke vervolging (conclusie mr. X p. 16 - 17).

De tuchtraad van beroep volgt dit middel niet.

Een strafrechtelijke buitenvervolginstelling belet niet dat toch nog tuchtrechtelijk wordt vervolgd en geoordeeld, tenzij aan de strafrechtelijke buitenvervolginstelling enig gezag van gewijsde kleeft waardoor tuchtrechtelijke vervolging en veroordeling onmogelijk wordt gemaakt, zonder schending van dit strafrechtelijk gewijsde.

Mr. X toont niet aan dat haar tuchtrechtelijke veroordeling noodzakelijk de schending van enig strafrechtelijk gezag van gewijsde met zich brengt. Als enig argument daarvoor voert zij

immers aan dat haar buitenvervolginstelling gesteund is op grond van de overweging dat de geluidsopname en de weergave daarvan in processen verbaal nietig zijn. Mr. X toont echter niet aan dat dit de motivering is in de beslissing om haar strafrechtelijk niet te vervolgen. Integendeel. Op bladzijde 12 van haar conclusie stelt mr. X zelf (met verwijzing naar o.m. haar stuk 10) dat strafrechtelijk niet werd geoordeeld over enige nietigheid in het strafdossier.

2.2 *Over de nietigheid van het strafdossier*

10. Het bewijs van de feiten waarvoor mr. X tuchtrechtelijk wordt vervolgd, wordt geput uit gegevens uit een strafdossier dat mr. X om meerdere redenen nietig acht. Dit betekent dat mr. X het bewijs van die feiten niet rechtsgeldig want onrechtmatig en/of onregelmatig verkregen acht. Meer concreet acht zij het heimelijk door G opgenomen consultatiegesprek tussen haar en M niet rechtsgeldig waardoor de registratie ervan bij wijze van strafrechtelijk proces-verbaal nr. 006339/2013 d.d. 10 september 2013, en het strafrechtelijk verhoor van mr. X, zoals ook weergegeven in het proces-verbaal nr. 006339/2013 d.d. 10 september 2013, nietig acht.

2.2.1. *Over de geluidsopname als onrechtmatig bewijsmiddel*

11. De tuchtraad van beroep is van oordeel dat de betreffende geluidsopname op zich geen onrechtmatig bewijsmiddel is.

12. Er is geen wettelijke grondslag, ook niet art. 314*bis*, §1 Sw., die verbiedt om een geluidsopname te maken van een gesprek tussen een advocaat en een cliënt of een derde in het kader van een concreet dossier dat door de advocaat wordt behandeld.

Artikel 314 *bis* Sw. bepaalt:

§ 1. Met gevangenisstraf van zes maanden tot één jaar en met geldboete van tweehonderd euro tot tienduizend euro of met een van die straffen alleen wordt gestraft hij die :

1° ofwel, opzettelijk, met behulp van enig toestel privé-communicatie of -telecommunicatie, waaraan hij niet deelneemt, tijdens de overbrenging ervan, af luistert of doet af luisteren, er kennis van neemt of doet van nemen, opneemt of doet opnemen, zonder de toestemming van alle deelnemers aan die communicatie of telecommunicatie;

2° ofwel, met het opzet een van de hierboven omschreven misdrijven te plegen, enig toestel opstelt of doet opstellen. (de tuchtraad onderstreept)

De geluidsopname gebeurde door G, dochter van B (toen voorlopig aangehouden) en zijn echtgenote M, eveneens aanwezig op het consultatiegesprek bij mr. X. Het is onbetwist dat G zichtbaar aanwezig was, zonder bezwaar, en bijgevolg met minstens impliciet maar in ieder

geval ondubbelzinnig akkoord van mr. X. Verder wijst niets erop dat aan die aanwezigheid een verbod tot deelname aan het gesprek gekoppeld was. Integendeel doet de aanwezigheid van G vermoeden dat zij wenste deel te nemen aan het gesprek, dat ook haar moeder, M, die deelname aan het gesprek van G wenste, en dat mr. X daarmee akkoord ging. Dat G nadien zou verklaard hebben dat zij zich niet heeft “gemoeid in het gesprek” (conclusie mr. X, p. 22), doet geen afbreuk aan haar deelname aan het gesprek. Dat zij fysisch aanwezig was en de mogelijkheid had om op elk ogenblik en met elke gewenste inbreng tussen te komen in het gesprek als volwaardige gesprekspartner, volstaat immers. De toepassing van art. 314*bis*, §1 Sw. vergt dat de dader niet deelneemt aan het opgenomen gesprek wat *in casu* niet het geval is. De opname is bijgevolg niet gebeurd met schending van art. 314*bis* Sw.

13. De geluidsopname maakt ook geen schending uit van het beroepsgeheim van mr. X, noch van het geheim van het overleg tussen de advocaat en zijn cliënt.

De cliënt van een advocaat en/of andere personen die door die cliënt betrokken worden in het overleg met de advocaat omtrent een specifieke zaak, kunnen in beginsel zelf beschikken over het beroepsgeheim van hun advocaat. Dit beroepsgeheim heeft immers als voorwerp de geheimen die de cliënt zelf toevertrouwt aan de advocaat. Voorts is die cliënt zelf geen drager van een beroepsgeheim, noch rust op hem enige andere geheimhoudingsplicht, laat staan een plicht tot geheimhouding van het overleg met de advocaat.

14. Evenmin vormt de heimelijke geluidsopname een schending van het recht op “privacy” van mr. X.

Het recht op privacy, zoals gewaarborgd door art. 8.1 EVRM, heeft als voorwerp het privéleven, het gezinsleven, het huis en de briefwisseling. De betrokken geluidsopname, zelfs al is ze gebeurd in de consultatieruimte van mr. X en in de beslotenheid van het overleg tussen mr. X enerzijds en G en M anderzijds, vormt geen schending van het privéleven, het gezinsleven, het huis of de briefwisseling van mr. X. Dit overleg vond immers uitsluitend plaats in haar hoedanigheid van advocaat en bovendien in haar consultatieruimte. Er is bovendien geen enkel ander gegeven dat erop duidt dat mr. X tijdens het opgenomen gesprek redelijke verwachtingen inzake respect voor haar privacy (privéleven, gezinsleven, huis, briefwisseling) moest hebben. Een bijzonder aanvullend recht op privacy (anders dan dat van artikel 8.1. EVRM) en de schending daarvan wordt, voor zover bestaande, niet bewezen door mr. X.

15. Andere gronden op basis waarvan de betreffende geluidsopname een onrechtmatig bewijsmiddel zou vormen haalt mr. X niet aan, noch kan de tuchtraad van beroep dergelijke gronden vaststellen in het tuchtdossier.

Hieruit volgt meteen een dat het proces-verbaal nr. 006339/2013 d.d. 10 september 2013, houdende de registratie van de geluidsopname en houdende het verhoor van mr. X, niet omwille van de nietigheid van de geluidsopname nietig kan zijn in het kader van onderhavige

tuchtprocedure. Dit proces-verbaal kan bijgevolg als rechtmatig bewijs gelden.

2.2.2. *Over de geluidsopname als onrechtmatig verkregen bewijsmiddel*

16. De tuchtraad van beroep oordeelt dat de betreffende geluidsopname geen onrechtmatig verkregen bewijsmiddel is in het kader van de tuchtprocedure.

17. De geluidsopname werd niet verkregen met miskenning van de strafwet, ook niet met miskenning van art. 314*bis*, §1 Sw. (zie hoger), of met miskenning van enige andere wetgeving of door schending van fundamentele rechten zoals de schending van het beroepsgeheim of de schending van het recht op privacy (zie hoger).

18. Ook vormt *in casu* de heimelijk bekomen geluidsopname geen ongeoorloofd verkregen bewijs ingevolge bedrog of list, of ingevolge uitlokking of ingevolge enige andere acquiliaanse fout van een betrokkene. (zie hierover B. Allemeersch, e.a., Het burgerlijk bewijsrecht. Overzicht van rechtspraak 2000-2013, *T.P.R.*, 2015, p 663, nr. 62 e.v.).

19. De heimelijkheid op zich van de opname kan niet als list of bedrog beschouwd worden.

Verder blijkt uit de inhoud van de geluidsopname dat M niet via enige kunstgreep, list of bedrog van welke aard ook (zoals bv. leugenachtige of dubbelzinnige mededelingen of vragen van M of bv. voorlegging door M van valse verklaringen van anderen die mr. X zouden misleiden) verklaringen heeft ontlokt aan mr. X.

20. De verklaring van mr. X is evenmin op ongeoorloofde wijze uitgelokt.

Uit de beschikbare gegevens, zoals ook mr. X zelf bevestigt, blijkt dat M door haar echtgenoot, B, werd gevraagd om te peilen bij mr. X of de magistraten, betrokken in zijn strafdossier, konden worden omgekocht. Ook uit de betrokken opname zelf, zoals weergegeven in het proces-verbaal nr. 006339/2013 d.d. 10 september 2013, blijkt dat alleen wordt gepeild naar de mogelijkheid tot het omkopen van magistraten. Wat ook de motieven voor dit peilen, én voor het auditief opnemen van het antwoord van mr. X hiervan waren voor B en/of M (te weten het daadwerkelijk tot omkoping willen overgaan en/of het in diskrediet brengen van de betrokken magistraten en/of mr. X), dit peilen op zich is niet illegitiem, zelfs al is B op dat ogenblik strafrechtelijk vervolgd, en voorlopig aangehouden, en viseert hij de magistraten (onderzoeksrechter, procureur) die in het strafdossier betrokken zijn. De vraag van M naar de mogelijkheid tot omkopen is bovendien een open vraag. Ze werd niet gesteld onder enig mom, bv. dat B of M vernomen hadden dat de betrokken magistraten omkoopbaar waren, en dat zij dat bevestigd wilden krijgen van mr. X. De tuchtraad van beroep verwijst in dit verband met name naar de aanhef van het gesprek in voormeld proces-verbaal (zie p. 3/12

- weergave in het algemeen Nederlands):

X: Wat is nu de opdracht die B je gegeven heeft?

M: Dus B heeft nu gevraagd aan mij, ja zeg, kijk als ik nu 10 000 € geef.

X Hmmm.

M: Euh, zegt hij, zou X mij daar mee vrij krijgen, om hem nu te lossen

X: Nu te lossen?

M: Ja.

X: Ik zal dat moeten vragen

Enz.

Uit het vervolg blijkt dat het gesprek zich verder zet op die basis: M vraagt of mr. X B vrij kan krijgen mits betaling van 10. 000 euro en mr. X gaat daar verder op in.

Mr. X wist van meetaf aan in het heimelijk opgenomen gesprek wat de vraag precies was. Zij is derhalve tijdens het opnemen van het gesprek nooit in een positie gebracht, noch verkeerde zij vóór de aanvang van dit gesprek in een positie waardoor zij niet volledig vrij kon antwoorden gedurende de ganse duur van het gesprek. Dit geldt des te meer omdat zij als advocaat deelnam aan het gesprek, en zij vanuit die positie niet alleen van rechtswege maar ook feitelijk onafhankelijk is, gezien zij werd bevraagd vanuit haar kennis en vertrouwdsheid met de juridische wereld, vertrouwdsheid die haar cliënten niet hadden. In die omstandigheden kan er geen sprake zijn van uitlokking, minstens niet van ongeoorloofde uitlokking, waardoor de verklaring, zelfs indien heimelijk opgenomen, op ongeoorloofde wijze zou zijn verkregen.

21. Hieruit volgt dat het heimelijk opgenomen gesprek geen wederrechtelijk (verkregen) bewijs vormt. Ook de registratie ervan en het strafrechtelijk verhoor van mr. X als gevolg van de opname, zoals opgenomen in het proces-verbaal nr. 006339/2013 d.d. 10 september 2013, is bijgevolg rechtmatig verkregen bewijs, in acht genomen dat het onbetwistbaar is dat dit proces-verbaal rechtmatig werd bekomen in het kader van onderhavige tuchtprocedure zelf.

Bovendien blijken zowel de inhoud van het proces-verbaal, te weten de weergave van geluidsopname, en de verklaringen daarover van mr. X, duidelijk en niet schimmig of onbetrouwbaar.

22. Samengevat:

- Het heimelijk opnemen van een gesprek waaraan men zelf deelnemer is vormt geen schending van art. 8.1 EVRM of een inbreuk op art. 314 *bis* § 1 Sw.;

- De omstandigheid dat de gesprekken opgenomen zijn in het kantoor van een advocaat doet hieraan geen afbreuk; De geheimgerechtigde kan in het kader van zijn verdediging in rechte en het laten gelden van zijn rechten beschikken over de geheimen die hij zelf toevertrouwd heeft aan de geheimplichtige;
- De advocaat kan zich niet verschuilen achter zijn beroepsgeheim om te vermijden dat hij zich moet verantwoorden in rechte (zie ook Cass., 17 november 2015, p.15.0882.N).

2.3. *Over de schending van de rechten van verdediging*

23. Mr. X houdt voor dat het proces-verbaal nr. 006339/2013 d.d. 10 september 2013 nietig is omdat het steunt op een ondervraging die werd uitgevoerd met schending van artikel 6, par. 3c EVRM, en van de *Salduz-reglementering*.

Samengevat houdt mr. X voor:

- dat zij, na telefonisch en schriftelijk te zijn uitgenodigd, werd verhoord uit hoofde van omkopen van de magistratuur, en geen kans kreeg een raadsman te consulteren om haar bij te staan tijdens het verhoor;
- dat als gevolg hiervan haar recht op een eerlijk proces werd geschonden;
- dat de tuchtraad zich niet kan steunen op de verklaringen van mr. X die zijn afgelegd zonder mogelijkheid tot bijstand van een advocaat;
- dat de tuchtvordering bijgevolg niet ontvankelijk is.

24. De tuchtraad van beroep stelt vast dat uit het proces-verbaal nr. 006339/2013 d.d. 10 september 2013, houdende het verhoor van mr. X d.d. 9 september 2013 om 14.00 uur blijkt:

- dat mr. X vooraf kennis kreeg van o.m. haar recht om vóór haar eerste verhoor een vertrouwelijk overleg te hebben met een advocaat naar keuze;
- dat zij verklaarde gebruik te hebben gemaakt van haar recht om een raadsman te consulteren, en dat zij contact had genomen met mr. W uit ...;
- dat zij bereid was om op de vragen te antwoorden.

Derhalve blijkt dat mr. X wel degelijk én de kans kreeg om vertrouwelijk overleg te hebben met een raadsman én dat zij ook daadwerkelijk overleg had met een advocaat.

Mr. X haalt geen miskenning aan van andere rechten van verdediging of eerlijke procesvoering, en uit voormeld proces-verbaal blijkt ook dat geen andere rechten van mr. X

zijn miskend, zodat ook uit hoofde daarvan het proces-verbaal nr. 006339/2013 d.d. 10 september 2013 geen onrechtmatig of onregelmatig verkregen bewijs vormt.

2.4. *Over het bewezen zijn van de feiten*

25. Mr. X houdt, ondergeschikt, voor dat uit het tuchtdossier, waarvan o.m. het proces-verbaal nr. 006339/2013 d.d. 10 september 2013 deel uitmaakt, en voor zover dit proces-verbaal rechtsgeldig is als bewijsmiddel, geen (inhoudelijk) bewijs blijkt van de feiten waarvoor zij tuchtrechtelijk wordt vervolgd. Meer concreet houdt zij voor:

- dat zij nooit een magistraat omkocht of een poging daartoe ondernam;
- dat haar heimelijk opgenomen verklaringen verkeerd zijn geïnterpreteerd door de tuchtraad;
- dat zij zelf nooit heeft voorgespiegeld dat magistraten omgekocht konden worden; dat zij hooguit M, die voorstelde een som geld te betalen met het oog op de (voorlopige) invrijheidsstelling, in de waan heeft gelaten dat dergelijke invrijheidsstelling mits betaling van een geldsom mogelijk was, temeer omdat de betaling van een geldsom voor de invrijheidsstelling, voor mr. X als betaling van een borgsom, en niet een omkoopsom gold;
- dat zij, door aldus M in de waan te laten, hoopte een geldsom te ontvangen die zij, indien er geen mogelijkheid zou zijn om een borgsom te betalen, kon inhouden om achterstallig ereloon te recupereren.; dat dit niet als een listige kunstgreep te kwalificeren is, omdat het de eerste bedoeling was om het geld werkelijk aan te wenden voor het betalen van een borgsom;
- dat het feit dat zij het voorstel van M om een geldsom te betalen niet onmiddellijk afblokte, geen gedraging is die een tuchtrechtelijke inbreuk uitmaakt.

26. Vooraf herinnert de tuchtraad van beroep eraan dat mr. X ten laste wordt gelegd dat zij minstens de *schijn* heeft gewekt dat magistraten kunnen worden omgekocht, en dat zij als advocaat daaraan kon bijdragen, en dat zij beweerde op die manier geld te kunnen innen om achterstallig ereloon te kunnen recupereren. Mr. X wordt bijgevolg niet tuchtrechtelijk vervolgd voor omkoping, of poging daartoe, van magistraten.

27. Dat mr. X de haar ten laste gelegde feiten wel degelijk pleegde blijkt overduidelijk uit haar eigen verklaring, nadat de verbalisanten opmerkten “*dat hiernuit (de betreffende geluidsopname) duidelijk blijkt dat u geld vraagt om zagezegd meerdere personen van de rechtbank van ... om te kopen ...*” (zie het proces-verbaal nr. 006339/2013 d.d. 10 september 2013, p. 7/12):

“Toch blijf ik erbij dat het hier gaat om erelonen. Omdat ik in de vorige zake niet of nauwelijks werd betaald door B, heb ik de schijn gegeven om op deze manier toch aan mijn geld te geraken. Zij kwamen op de proppen om magistraten om te kopen. Ik heb hen in de waan gelaten maar zelf nooit gezegd dat het was om magistraten om te kopen.”

Het voorwerp van de door mr. X *gegeven schijn* en van de door haar *gelaten waan* kan alleen maar de mogelijkheid tot omkopen van magistraten zijn geweest. Een ander voorwerp of enige andere uitleg is niet zinnig, zeker niet in het licht van haar verklaring dat ze dit deed om aan haar geld (achterstallig ereloon) te geraken.

Hieruit volgt overduidelijk dat mr. X, anders dan zij voorhoudt, het voorstel van M om 10.000 euro te betalen om B te *lossen* nooit heeft opgevat als een borgsom en dus steeds als omkoopsom.

De door mr. X gewekte schijn en waan heeft zij bovendien niet slechts onwillekeurig maar actief en bewust gedaan en zelfs gestimuleerd met als duidelijk motief op die manier zo mogelijk ereloon te recupereren (zie het proces-verbaal nr. 006339/2013 d.d. 10 september 2013, p. 7/12):

“Omdat ik van oordeel was dat ik nog geld tegoed had van B in het kader van zijn vroeger dossier, dacht ik dat ik misschien op deze manier ‘door hen in de waan te laten’ wel aan mijn geld zou geraken.”

De tuchtraad van beroep acht deze feiten wel degelijk een tuchtrechtelijke inbreuk. De schijn of waan van cliënten creëren of in stand houden dat magistraten omkoopbaar zijn, is zonder meer in strijd met artikel 456 Ger. W. en dus met de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen, en verder ook in strijd is met de eed zoals voorzien in artikel 429 Ger. W. Zowel de advocatuur als de magistratuur worden immers in diskrediet gebracht op een niveau waar zij tegenover de rechtsonderhorige onvoorwaardelijk vertrouwen moeten kunnen genieten.

2.5. *Over de op te leggen sanctie*

28. Mr. X verzoekt tenslotte geen tuchtsanctie op te leggen maar een eenvoudige schuldigverklaring uit te spreken, minstens de tuchtsanctie te milderen tot een waarschuwing of berisping, of tot hooguit een voorwaardelijke schorsing van acht dagen.

Als argumentatie voert zij aan:

- dat de feiten inmiddels dateren van september – december 2011, d.w.z. meer dan vijf jaar geleden zodat de redelijke termijn is verstreken zodat een eenvoudige schuldigverklaring als principiële beoordeling volstaat;
- dat slechts haar niet-adequate reactie op het voorstel tot omkoping van M wordt verweten wat geen zware sanctie rechtvaardigt;
- dat zij reeds zwaar werd getroffen door een paleisverbod en door persberichten.

29. Net als de tuchtraad in zijn bestreden beslissing, acht ook de tuchtraad van beroep de

weerhouden feiten bijzonder ernstig. De achteloze manier waarop mr. X haar cliënten in de waan liet dat magistraten omkoopbaar zijn, dan nog met de intentie om op die manier ereloon te recupereren, is zonder meer bijzonder onwaardig.

Ook de tuchtraad van beroep houdt rekening met het paleisverbod, de negatieve persaandacht die mr. X kreeg en met haar blanco tuchtverleden, en verder ook met de inmiddels verstreken tijdsduur.

Er is geen grond tot hervorming van de bestreden beslissing voor wat betreft de opgelegde sanctie.

OM DEZE REDENEN,
DE TUCHTRAAD VAN BEROEP,

Rechtsprekend na tegenspraak en in openbare zitting,

Ontvangt het hoger beroep maar verklaart het ongegrond;

Bevestigt de bestreden beslissing van de tuchtraad voor advocaten van de ordes van het rechtsgebied bij het hof van beroep te Antwerpen d.d. 27 oktober 2016.

Hebben deelgenomen aan de behandeling en de beraadslaging:

de heer Johan Boon, voorzitter

en de assessoren mr. Geneviève Boliau, mr. Alex De Visscher, mr. Johan Michiels en mr. Frank Van der Schueren

De assessoren hebben deze beslissing allen ondertekend voor de uitspraak.

G. Boliau

A. De Visscher

J. Michiels

F. Van der Schueren

Waren aanwezig bij de uitspraak:

- de heer Johan Boon, voorzitter,
- en mr. Ludo Kools, secretaris.

L. Kools

J. Boon